

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/112/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113208604
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2014:6113208604.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o B. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom u otca, zast. JUDr. Danielou Bacíkovou, advokátkou so sídlom Banská Bystrica, Skuteckého 12 a maloletú V. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom u otca, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny v Banskej Bystrici, deti matky B. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. L., X. N. XX a otca H. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L. L., L. X, t.č. bytom L. L., H.M. X, zast. JUDr. Danielou Bacíkovou, advokátkou so sídlom Banská Bystrica, Skuteckého 12, o zmenu výchovného prostredia, takto

rozhodol:

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu B. G.Ž., nar. XX. XX. XXXX výživným od 18. 09. 2013 do 22. 10. 2013 vo výške 70 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám.

Zročné výživné na B. G., nar. XX. XX. XXXX za obdobie od 18. 09. 2013 do 22. 10. 2013 vo výške 30,29 Eur, je matka p o v i n n á uhradiť do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia k rukám B. G..

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej V. G., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 50 Eur mesačne od 18. 09. 2013 a od 01. 11. 2013 zvýšeným výživným vo výške 70 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

Zročné výživné na mal. V. G., nar. XX. XX. XXXX za obdobie od 18. 09. 2013 do 24. 04. 2014 vo výške 491,71 Eur, súd matke p o v o ľ u j e splácať v 10 Eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Týmto zároveň d o c h á d z a k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/193/2012-87 zo dňa 26. 09. 2012 - vo výroku o výžive detí G., B. a V..

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec malol. detí sa podaným návrhom domáhal zmeny výchovného prostredia tak, že maloletá V. a v tom čase aj maloletá B. sa zveria do jeho osobnej starostlivosti s tým, že bude oprávnený maloleté deti zastupovať, spravovať ich majetok v bežných veciach a matka sa zaviazala prispievať na výživu v tom čase malol. B. výživným vo výške 90 Eur mesačne a malol. V. výživným vo výške 60 Eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia.

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom č.k. 32P/112/2013-94 zo dňa 02. 07. 2013 malol. V. a v tom čase aj malol. B. zveril do osobnej starostlivosti otca, matku zaviazal prispievať na výživu v tom čase malol. B. výživným vo výške 70 Eur mesačne, V. výživným vo výške 50 Eur mesačne.

Zároveň nad maloletými deťmi nariadil dohľad a malol. deťom a ich rodičom nariadil poradensko-psychologický proces na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR v Banskej Bystrici. Matka detí podala odvolanie do výroku o výške výživného. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 13CoP/80/2013-117 zo dňa 14. 01. 2014 rozsudok okresného súdu vo výroku o výživnom zrušil a vec vrátil v tomto rozsahu na ďalšie konanie.

V priebehu konania staršie dieťa rodičov B. dovŕšila plnoletosť. Dňa 14. 03. 2014 otec a plnoletá B. prostredníctvom právneho zástupcu doručili súdu návrh na zmenu návrhu v časti určenia vyživovacej povinnosti matky tak, že matka je povinná prispievať na výživu maloletej V. sumou 50 Eur a na B. vo výške 70 Eur odo dňa právoplatnosti rozsudku vo výroku o zmene výchovného prostredia do 22. 10. 2013 a od 23. 10. 2013 na výživu malol. V. vo výške 90 Eur mesačne vopred k rukám otca. Súd na pojednávaní dňa 24. 04. 2014 za prítomnosti všetkých účastníkov konania pripustil zmenu návrhu v časti určenia vyživ. povinnosti matky na plnoletú B. a maloletú V. v zmysle návrhu právneho zástupcu plnoletej B. a otca.

Otec vo svojej výpovedi uviedol, že maloletá V. navštevuje 7. ročník ZŠ, má 13 rokov. Do školy dochádza autobusom, cestovné mesačne predstavuje 12 Eur. Maloletá sa stravuje doma, nenavštevuje žiadny platený krúžok. Vo voľnom čase rada číta, preto si chodí požičiavať knihy do knižnice, za čo sa uhradza ročný poplatok vo výške 1 Eur. Maloletá je vedená v kardiologickej ambulancii. V súvislosti so zdravotným stavom maloletej nie sú zvýšené výdavky, nebýva často chorá. Na začiatku šk. roka maloletej uhradza ročný poplatok do ZRPŠ vo výške 16 Eur, do triedneho fondu 5 Eur. Na bežné školské pomôcky vynaložil 25-30 Eur. Od septembra 2013 maloletej na oblečenie vynaložil 200 Eur. Mesačné výdavky na stravovanie maloletej vyčíslila na 65 Eur, drogériu 15 Eur. S maloletou V., plnoletou B. a priateľkou býva v 3-izbovom byte, ktorý má prenajatý a uhradza nájomné vo výške 340 Eur. Dňa 13. 03. 2014 jeho priateľka nastúpila na materskú dovolenku, zatiaľ o výške materskej nebolo rozhodnuté. Odo dňa 19. 06. 2013 evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Počas evidencie nepoberala dávku v hmotnej núdzi, ani podporu v nezamestnanosti. Otec maloletej ďalej poukázal na svoj dlh u rodičov vo výške okolo 2000 Eur, 3 pôžičky. Otec detí je vlastníkom osobného motorového vozidla Škoda Felícia, nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, otec detí je vyučeným tesárom, prax má ako tesár, vodič kamiónu, nákladného vozidla. Disponuje vodičským oprávnením typu A, B, C, E a na traktor. Je SZČO, mesačne si berie podnikateľskú odmenu vo výške 500 Eur brutto.

Matka žiadala, aby súd určil výživné na obe deti po 26,60 Eur na malol. V. nepretržite a na plnoletú B. od 28. júla 2013 do 08. 10. 2013 t.j. do dovŕšenia jej plnoletosti. Svoje stanovisko odôvodnila tým: 1/ že za trvania manželstva keď boli odlúčení, neboli rozvedení, splácala pôžičky, 2/ v tomto období, aj keď otec mal určené výživné, ho neplatil, 3/ z dôvodu jej príjmu, ktorý predstavuje 320 Eur a výdavky v domácnosti na réžiu v sume 263 Eur + 60 Eur platí exekúcie, 4/ nemá žiadny hodnotný majetok, ktorý by mohla predať, poisťky ktoré zrušila jej stiahol exekútor na úhradu exekúcie otca detí. Ďalej vo svojej výpovedi uviedla, že býva v 2-izbovom byte, ktorého vlastníkom je jej sestra. V domácnosti býva sama, mesačné výdavky na bývanie vyčíslila na 290 Eur. Okrem malol. V. a plnoletej B. inú ďalšiu vyživ. povinnosť nemá. Svoj príjem vyčíslila na 320 Eur. Iný príjem nemá. K svojim osobným, majetkovým pomerom uviedla, že nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, vlastní len osobné motorové vozidlo Daewo Dexia r.v. 1996. Má dlh v rodiny, známych vo výške 3500 Eur, ktoré potrebovala na zabezpečenie detí v období rokov 2008 až 2013. V Slovenskej sporiteľni má kreditnú kartu, ktorú má od r. 2006, t.j. ešte za trvania manželstva, kde má dlh vo výške 1000 Eur, ktorý spláca po 20 Eur, ale bol použitý otcom. V Slovenskej sporiteľni od r. 2008 má kontokorentný úver, na ktorom má dlh vo výške 600 Eur, ktorý spláca po 15 Eur a vznikol jej z dôvodu, že potrebovala vyplatiť exekúciu. Iné pôžičky nemá. Podľa jej vyjadrenia na tunajšom súde sa voči nej vedie veľa exekúcií, ku ktorým sa bližšie nevedela vyjadriť. Exekúcie na tunajšom súde sa vedú z dôvodu pôžičky, ktorá bola v ČSOB banke vo výške 4300 Eur, ktorú spolu s otcom detí brali spoločne. Ďalšia exekúcia sa vedie z dôvodu omeškania úhrady poisťného za auto. V Home Credite si zobrala v r. 2008, 2009 pôžičku na sumu 100 000 Sk, ktorú použila na zakúpenie detskej izby, a v súvislosti s jej neuhrádzaním sa voči vedie exekúcia. O iných exekúciách vedomosť nemala. Po rozvoze manželstva prebiehalo na tunajšom súde prebiehalo konanie o vyporiadanie BSM. Medzi ňou a otcom detí došlo k ústnej dohode, na základe ktorej otec z domácnosti zobral všetko čo malo hodnotu ako 2 osobné motorové vozidlá, počítač, notebook, nože Zepter v hodnote 10 000 Sk. Z závere svojej výpovede poukázala na skutočnosť, že od októbra 2013 plnoletá B. sa v jej domácnosti stravovala, bola v tomto období PN, nechodila do školy, celý deň bola doma. Maloletej počas tohto obdobia okrem stravy zabezpečovala aj hygienické potreby.

Plnoletá B. vo svojej výpovedi uviedla, že od otca nežiada určiť výživné, pretože je pri ňom a živí ju. Od septembra 2013 je žiačkou 3. ročníka SOU odbor marketing. Do XX. XX. XXXX bola študentkou denného štúdia a následne externého. V tomto šk. roku do školy neuhrádzala žiadne poplatky, nezakupovala žiadne učebnice. Bežné šk. pomôcky zakupovala v hodnote 10 Eur. Je vedená v reumatologickej ambulancii, neužíva žiadne lieky, nechodí na rehabilitácie. Nemá žiadny príjem, nepoberá dávky v hmotnej núdzi. Potvrdila, že v mesiaci september 2013 bola u otca, s ktorým sa pohádala a preto od októbra 2013 do začiatku novembra 2013 bola u matky.

Kolízny opatrovník s matkou navrhovanou výškou výživného na maloletú v minimálnom rozsahu nesúhlasil s odôvodnením, že nie je v súlade s potrebami maloletej. K vyjadreniu rodičov ohľadne ich rôznych pôžičiek, exekúcií poukázal na to, že úverové zaťaženie rodičov nemôže byť na ujmu výživy maloletého dieťaťa.

Súd v zmysle zrušujúceho uznesenia krajského súdu vyzval matku na preukázanie svojich tvrdení, podľa ktorých má platiť za otca záväzky vymáhané v exekučných konaniach. Matka napriek výzve súdu svoje tvrdenia nepreukázala. Súd preto z úradnej moci vykonal lustráciu v registri „C“ a „Er“. Lustráciou v registri „C“ zistil, že za trvania manželstva bolo bezpodielové spoluvlastníctvo rodičov detí rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 15C/165/2007-27 zo dňa 20. 11. 2007 zrušené. Pod spis. zn. 10C/21/2013 prebieha len voči matke konanie o úhradu sumy 391,35 Eur z titulu pôžičky zo dňa 30. 11. 2006 (t.j. obdobia trvania manželstva). Voči oboj rodičom na tunajšom súde prebieha konanie pod spis. zn. 16C/312/2013 o zaplatenie sumy 3040 Eur z titulu zmluvy o splátkovom úvere v Slovenskej sporiteľni, v ktorom ručiteľ si uplatňuje svoj nárok voči rodičom detí za svoje plnenia ako dlžníka. Lustráciou v registri „Er“ súd zistil, že pod spis. zn. 4Er/2544/2011, 4Er/277/2011, 2Er/1968/2012 prebiehajú voči otcovi exekučné konania na základe exekučných titulov vzniknutých za trvania manželstva a voči matke pod spis. zn. 2Er/1053/2014 na základe exekučného titulu z r. 2012.

Z potvrdenia zamestnávateľa matky J. R..K..S.. súd zistil, že za r. 2013 matka dosahovala čistý mesačný príjem vo výške 352,29 Eur.

Z otcom predložených dokladov vyplýva, že v januári 2013 dosiahol príjem vo výške 608,49 Eur brutto, v marci 2013 vo výške 780 Eur brutto, v apríli 2013 vo výške 960 Eur, v decembri 2013 vo výške 1274,35 Eur, v januári 2014 vo výške 544,20 Eur.

Z potvrdenia ÚPSVaR v Banskej Bystrici vyplýva, že priateľka otca je odo dňa 18. 06. 2013 evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie bez nároku na dávku v hmotnej núdzi.

Z potvrdenia SOŠ vyplýva, že plnoletej B. bola povolená zmena formy štúdia z denného na individuálne odo dňa 23. 10. 2013.

Podľa § 75 ods. 1, prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 62 ods. 1,2,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Pri určovaní výšky výživného súd v zmysle § 75 ods. 1 Zák. o rodine vychádza z veku, odôvodnených potrieb oprávneného, t.j. tak malol. V., ako aj plnoletej B. a schopnosti, možnosti, majetkových pomerov povinného, t.j. matky. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že dňa 18. 09. 2013 došlo k právoplatnej zmene výchovného prostredia oboch detí rodičov. V priebehu konania staršie dieťa rodičov B. nadobudla plnoletosť, je žiačkou 3. ročníka strednej školy, do dňa 22. 10. 2013 vo forme denného štúdia, následne vo forme externého štúdia. Z jej výpovede vyplynulo, že so štúdiom počas trvania

dennej formy nemala zvýšené výdavky, uhrádzala bežné poplatky, je zdravá, má bežné výdavky spojené so zabezpečením svojich osobných potrieb ako je stravovanie, oblečenie, obuv. Maloletá V. navštevuje 7. ročník ZŠ, má 13 rokov, je zdravá, záujmy má primerané veku. Z otcom predložených dokladov a jeho výpovede vyplynulo, že na malol. V. má bežné výdavky spojené so zabezpečením jej odôvodnených potrieb spojených s oblečením, obutím, ošatením, kultúrnym, športovým vyžitím. Matka detí inú ďalšiu vyživ. povinnosť nemá, je riadne zamestnaná, za r. 2013 dosiahla čistý mesačný príjem vo výške 352,29 Eur, iný príjem nemá. Súd v súlade s takto zisteným skutkovým stavom, ktorým mal preukázané odôvodnené potreby detí primerané ich veku a príjem ich matky, určil vyživ. povinnosť matky na plnoletú B. vo výške 70 Eur mesačne a na malol. V. vo výške 50 Eur mesačne do 01. 11. 2013 a následne vo výške 70 Eur mesačne z dôvodu, že od tohto obdobia matka okrem maloletej už inú ďalšiu vyživ. povinnosť nemá. Súd pri rozhodovaní o vyživ. povinnosti matky na deti nevyhovel v celom rozsahu tak návrhu otca, plnoletej B., ale ani matky. Návrhu otca a plnoletej B. súd v celom rozsahu nevyhovel z dôvodu, že 1/ nielen matka, ale aj otec má zákonnú vyživ. povinnosť na svoje deti, na ktoré poberá rodinné prídavky, 2/ preukázaného príjmu matky. Súd má za to, že určeným výživným spolu s určitou finančnou čiastkou zo strany otca a rodinnými prídavkami sú pokryté odôvodnené potreby detí. V tejto súvislosti súd však poznamenáva, že nemožno od otca spravodlivo požadovať, aby zabezpečoval starostlivosť o deti, ako aj ich výživu v rovnakom rozsahu ako matka, pretože zabezpečením chodu domácnosti a osobnou starostlivosťou o deti si nahrádza plnenie vyživ. povinnosti vo forme finančného príspevku. Je preto povinnosťou matky podieľať sa výžive detí vo väčšom rozsahu. Súd návrhu matky, ktorá žiadala určiť tzv. minimálne výživné nevyhovel z dôvodu preukázaného jej príjmu, ktorý neodôvodňoval postup súdu podľa § 62 ods. 3 Zák. o rodine, t.j. určenie tzv. minimálneho výživného. V tejto súvislosti súd poznamenáva a dáva do pozornosti najmä matky, že výživné je pravidelné mesačné plnenie, z ktorého sa majú pokryť tak pravidelné mesačné výdavky detí, ako aj nepravidelné, nárazové, nepredvídateľné spojené s ich bývaním, ošatením, obutím, krytím školských, športových, kultúrnych potrieb, zdravotného stavu. Súd pri rozhodovaní zobral do úvahy okrem vyššie uvedených zákonných kritérií aj právo malol. detí na zachovanie životného minima, ktoré ku dňu rozhodovania súdu predstavuje 90,42 Eur a ktoré podľa názoru súdu takto určeným výživným spolu s vyživ. povinnosťou otca a rodinnými prídavkami majú zachované. Dôvody, pre ktoré matka žiadala určiť výživné na deti v minimálnom rozsahu súd nemohol zobrať do úvahy, pretože boli právne irelevantné. Súd po rozhodnutí odvolacieho súdu sa v prejednávanej veci zaoberal aj úverovým zaťažením rodičov, aj keď v tejto súvislosti poznamenáva, že úverové zaťaženie rodičov v zmysle § 62 ods. 5 Zák. o rodine nemôže byť na ujmu výživy malol. detí a v tomto smere sa stotožnil so stanoviskom kolízneho opatrovníka a preto naň pri rozhodovaní neprihliadol. Súd v zmysle rozhodnutia odvolacieho súdu sa zaoberal aj tvrdeniami matky, že za otca má plniť jeho záväzky vymáhané v exekučnom konaní. Matka napriek výzve súdu svoje tvrdenia uvádzané v odvolacom konaní nepreukázala a preto ich súd pri rozhodovaní nemohol zobrať do úvahy.

Súd vyživ. povinnosť matky na plnoletú B. určil odo dňa 18. 09. 2013, t.j. od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu v časti zmeny výchovného prostredia do 22. 12. 2013, t.j. do ukončenia štúdia plnoletej B. dennou formou. Súd nemohol určiť výživné na plnoletú B. len do jej plnoletosti ako žiadala matka, pretože plnenie vyživ. povinnosti rodiča na dieťa nie je viazané dovŕšením plnoletosti, ale jeho schopnosťou samé sa živiť. Súd v danej veci dospel k záveru, že pokiaľ plnoletá B. bola študentkou denného štúdia, matka voči nej mala vyživ. povinnosť, pretože nebola schopná sama sa živiť. Matke tak za rozhodné obdobie vzniklo zročné výživné vo výške 30,29 Eur (70 Eur : 30 dní mesiaca september 2013 = 2,33 × 13 dní mesiaca september 2013). Súd do zročného výživného nezapočítal mesiac október, pretože v tomto období plnoletá B. sa zdržiavala v domácnosti matky, ktorá jej poskytla bývanie, stravu, čím podľa názoru súdu si matka dobrovoľne plnila svoju zákonnú vyživ. povinnosť. Súd vzhľadom na výšku zročného výživného zaviazal matku uhradiť zameškané výživné na plnoletú Zuzanu v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Zročné výživné na malol. V. za obdobie od 18. 09. 2013 (t.j. od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia v časti zmeny výchovného prostredia) do 24. 04. 2014 (t.j. do rozhodnutia vo veci samej) vo výške 491,71 Eur (pomerná časť mesiaca september 2013 vo výške 21,71 Eur + 50 Eur ako výživné za október 2013 a 6 mesiacov × 70 Eur). Zročné výživné na malol. V. súd matke povolil splácať v primeraných 10 Eur mesačných splátkach. Pri určovaní výšky splátok súd zohľadnil dobu splatnosti zročného výživného, jeho výšku, ako aj možnosti, schopnosti matky.

Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku, ktorým bolo naposledy rozhodované o výžive plnoletej B. G. a maloletej V. G. a to rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/193/2012-87 zo dňa 26. 02. 2013.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1, písm. a/ O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.